รายการอ้างอิง

1. W. Sumby, and I. Pollack.1954. Visual contribution to speech intelligibility in noise. The Journal of Acoustical Society America.26. 2 (March) : 212-215.
2. Kalberer A.G. and Luc Van Gool. Face animation based on observed 3D speech dynamics. 2001. In Proceedings of Computer Animation 2001 Conference, : 20--27
3. Soonkye, Lee and Dongsuk, Yook.2002. Audio-to-Visual Conversion Using Hidden Markov Models. Proceedings of the 7th Pacific Rim International Conference on Artificial Intelligence. Tokyo, Japan : 563 – 570.
4. Hong, Pengyu., Wen, Zhen., and Huang, S., Thomas.2001. Real-time Speech Driven Avatar with Constant Short Time Delay. Beckman Institute. University of Illinois at Urbana Champaign Urbana.
   Available online:
   http://www.ifp.uiuc.edu/~hong/Research/e_paper/EUROIMAGE_ICAV3D_2001/icav3d2001.pdf.
5. Kiyotsugu, Kakihara., Satoshi, Nakamura., and Kiyohhiro Shikano.1998. Speech – to – face movement synthesis based on speech – driven HMMs. Graduate School of Information Science, Nara Institute of Science and technology. Nara, Japan.
6. Massaro, W., Dominic, Beskow,Jonas.,Cohen, M., Michael., and others. 1999. Picture My Voice: Audio to Visual Speech Synthesis using Artificial Neural Networks.Perceptual Science Laboratory, University of California, Santa Cruz, Santa Cruz, CA 95064 U.S.A.
   Available online: http://mambo.ucsc.edu/pdf/avsp9922.pdf.
7. R. R. Rao, T. Chen, and R. M. Mersereau.1998. Audio-to-visual conversion for multimedia communication. IEEE Transactions on Industrial Electronics. 45, 1:15-22.
8. Gutierrez,R.,Osuna., et al. 2005. Speech – driven Facial Animation with Realistic Dynamics. IEEE transactions on multimedia. 7(February): 33 – 42.

9. อมร ทวีศักดิ์. 2542. สัทศาสตร์ (PHONETICS).พิมพ์ครั้งที่ 3. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัย มหิดล .

10. พิณทิพย์ ทวยเจริญ. 2533. สัทศาสตร์และสัทศาสตร์ปฏิบัติ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

11. วิกิพีเดีย. 2006. ตำแหน่งเกิดเสียง [Online]. แหล่งที่มา : http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%95%E0%B8%B3%E0%B9%81%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%81%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%87 [2006., เมษายน 18]

12. Haykin, S. 1998. Neural Networks: A Comprehensive Foundation. 2 nd ed. New Jersey: Prentice-Hall.

13. An Introduction to Speech Technology in Language Learning [Online]. Available from : http://www.ilo.uva.ul/ontwikkeling/imictll/docs/ICT3c_English.pdf [2004, April 16]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รูปจุดพิกัดของรูปปากที่แบบจำลองสร้างขึ้น เปรียบเทียบกับจุดพิกัดจากข้อมูลจริง

เสียง "อะ"

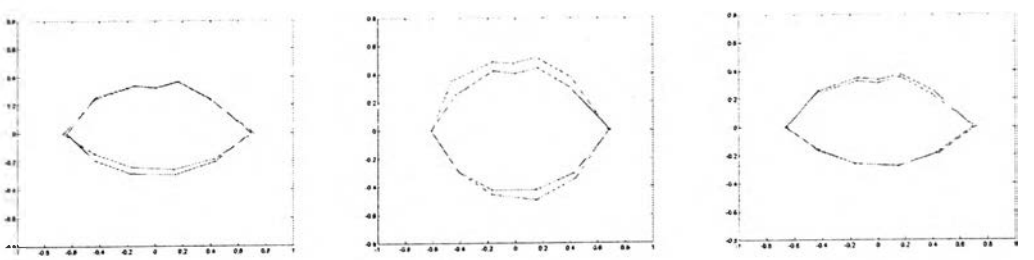

เสียง "อา"

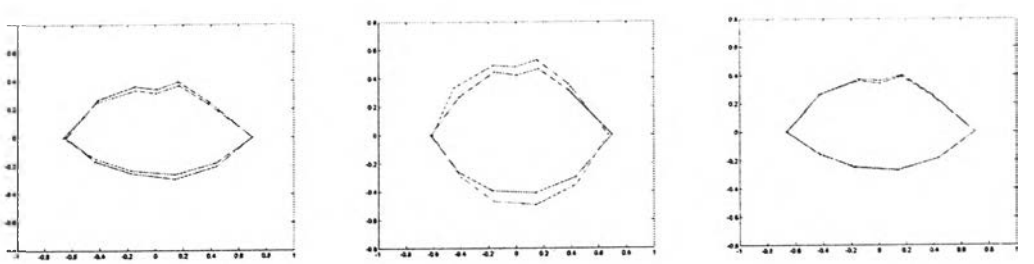

เสียง "อิ"

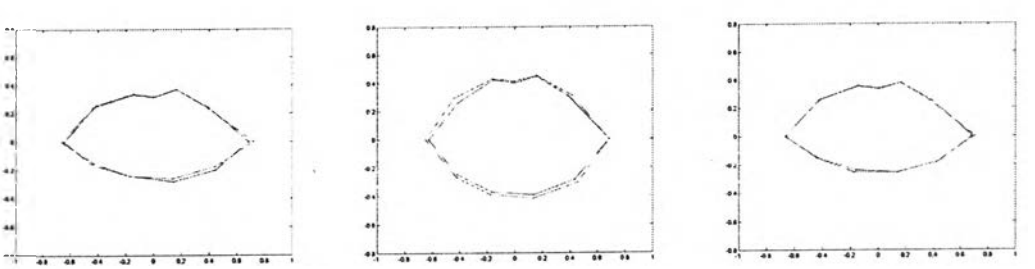

เสียง "อี"

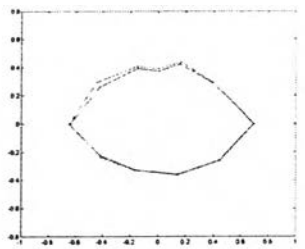
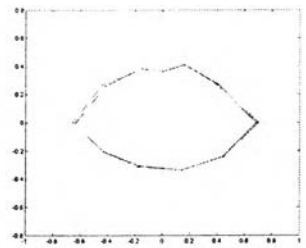
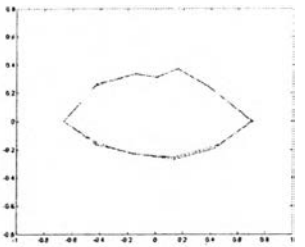

เสียง "อึ"

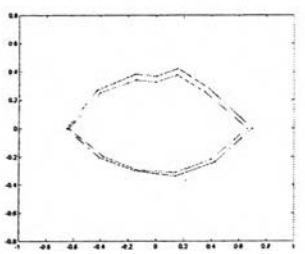
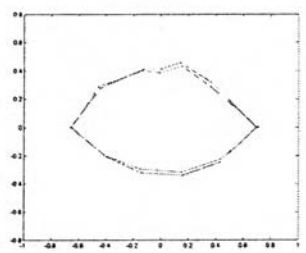
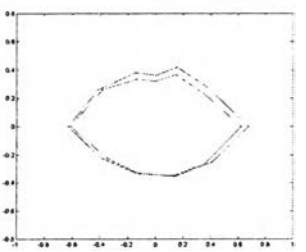

เสียง "อือ"

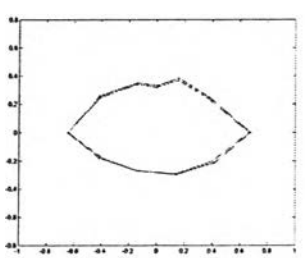
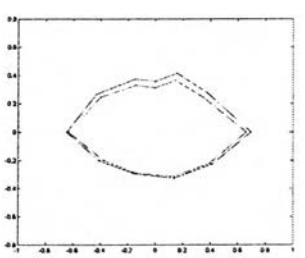
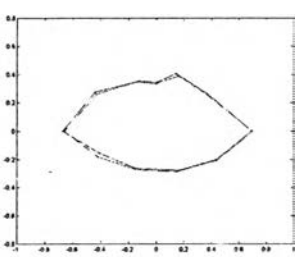

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ยของค่า SSE ของการทดสอบแบบจำลองที่ 1 2 และ 3

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3	
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
1	1	0.009575	0.120145	0.107553	0.008985	0.004093	0.003288
1	2	0.018524	0.132183	0.457053	0.079185	0.037993	0.043014
1	3	0.002973	0.228636	0.160608	0.041912	0.007729	0.084468
2	1	0.002283	0.200271	0.086294	0.005215	0.001977	0.003891
2	2	0.02245	0.136332	0.414481	0.006732	0.035992	0.004902
2	3	0.003707	0.041729	0.110236	0.063422	0.006099	0.073367
3	1	0.002283	0.179982	0.084371	0.003822	0.002646	0.004873
3	2	0.003888	0.143802	0.252269	0.014689	0.006038	0.014642
3	3	0.001069	0.046101	0.112369	0.054199	0.003939	0.078466
4	1	0.00075	0.16813	0.074945	0.0016	0.001155	0.002872
4	2	0.001954	0.152509	0.216801	0.021067	0.004953	0.022541
4	3	0.001509	0.122707	0.10211	0.007179	0.002708	0.004583

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1			แบบจำลองที่ 1		
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
5	1	0.002942	0.065912	0.07113	0.00477	0.001324	0.002507
5	2	0.011794	0.080976	0.137286	0.012299	0.012208	0.004492
5	3	0.000513	0.04775	0.081868	0.002067	0.002084	0.002518
6	1	0.004455	0.07057	0.150514	0.002152	0.006148	0.002955
6	2	0.007867	0.115236	0.26987	0.008195	0.010231	0.00979
6	3	0.003028	0.038158	0.141229	0.007926	0.006404	0.009039
7	1	0.002551	0.073476	0.067818	0.002168	0.001231	0.001987
7	2	0.046837	0.081966	0.063898	0.015309	0.04966	0.008161
7	3	0.0015	0.045516	0.08319	0.004947	0.002339	0.004046
8	1	0.000676	0.08544	0.065756	0.000687	0.001139	0.002402
8	2	0.051262	0.073865	0.076073	0.008659	0.039261	0.004928
8	3	0.004221	0.041626	0.103674	0.005097	0.004556	0.005374
9	1	0.000607	0.193184	0.057894	0.013019	0.000986	0.00748

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1			แบบจำลองที่ 1		
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
9	2	0.004189	0.109758	0.200109	0.031022	0.007839	0.049395
9	3	0.000568	0.088605	0.085106	0.008512	0.001985	0.005655
10	1	0.000705	0.108765	0.069952	0.001059	0.000842	0.001218
10	2	0.003161	0.108008	0.198175	0.005708	0.002517	0.008659
10	3	0.002096	0.168074	0.094809	0.038837	0.004214	0.049085
11	1	0.002109	0.104385	0.065102	0.001742	0.002228	0.001411
11	2	0.016097	0.100748	0.284933	0.017241	0.022016	0.014709
11	3	0.002434	0.052594	0.107448	0.005217	0.003991	0.005503
12	1	0.001541	0.110716	0.060113	0.000919	0.002529	0.000872
12	2	0.008263	0.20699	0.212911	0.067431	0.007537	0.057277
12	3	0.003551	0.158887	0.078826	0.042554	0.004429	0.049957
13	1	0.001617	0.111837	0.075011	0.001413	0.001252	0.001512
13	2	0.014452	0.246458	0.146637	0.129166	0.014294	0.121857

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1			แบบจำลองที่ 1		
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
13	3	0.003182	0.177072	0.08954	0.067182	0.002304	0.076412
14	1	0.003435	0.11102	0.072091	0.000803	0.00073	0.00093
15	1	0.002309	0.116983	0.064899	0.003107	0.00128	0.002914
15	2	0.024857	0.128965	0.258186	0.004938	0.028873	0.009395
15	3	0.004051	0.047056	0.073077	0.005921	0.008128	0.006056
16	1	0.003899	0.106132	0.092071	0.00516	0.00279	0.003489
16	2	0.01604	0.143236	0.265862	0.004051	0.018018	0.009842
16	3	0.003416	0.042731	0.075844	0.007965	0.006673	0.009836
1	1	0.008622	0.233463	0.134709	0.014359	0.002624	0.011825
1	2	0.049849	0.123151	0.645224	0.007004	0.07897	0.007591
1	3	0.009172	0.137151	0.164579	0.005569	0.017331	0.005243
2	1	0.003004	0.208481	0.098337	0.017585	0.001352	0.007794
2	2	0.038782	0.25429	0.507432	0.25007	0.061835	0.27382

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1			แบบจำลองที่ 1		
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
2	3	0.001243	0.158794	0.139121	0.021193	0.003707	0.011225
3	1	0.000762	0.202839	0.090647	0.005849	0.001588	0.011605
3	2	0.007008	0.132679	0.322681	0.01389	0.009868	0.024212
3	3	0.001141	0.158716	0.114644	0.010875	0.004045	0.011197
4	1	0.000962	0.193116	0.078415	0.00127	0.001581	0.004276
4	2	0.001598	0.127728	0.217801	0.007834	0.006132	0.021217
4	3	0.001345	0.146204	0.101786	0.003032	0.003476	0.00603
5	1	0.001564	0.192089	0.085348	0.001325	0.001758	0.002981
5	2	0.018447	0.088801	0.152646	0.006123	0.020842	0.004476
5	3	0.000973	0.143738	0.095795	0.002581	0.001965	0.003984
6	1	0.001186	0.187462	0.110779	0.01113	0.004429	0.003032
6	2	0.021451	0.119412	0.197907	0.025239	0.02153	0.018029
6	3	0.001989	0.122543	0.122506	0.006734	0.004117	0.004435

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1			แบบจำลองที่ 1		
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
7	1	0.000779	0.206172	0.107435	0.004098	0.001848	0.007322
7	2	0.02916	0.124016	0.130553	0.017739	0.021477	0.015749
7	3	0.001657	0.1084	0.129905	0.002516	0.001999	0.007338
8	1	0.000493	0.207365	0.077761	0.016205	0.001252	0.010272
8	2	0.042775	0.177878	0.089534	0.142616	0.040548	0.161963
8	3	0.002438	0.109312	0.11171	0.009669	0.003598	0.008607
9	1	0.000638	0.207711	0.072623	0.021736	0.001575	0.010435
9	2	0.003587	0.22398	0.22569	0.148378	0.005839	0.194825
9	3	0.000935	0.097974	0.103347	0.012472	0.002549	0.006176
10	1	0.001088	0.222721	0.076709	0.013158	0.001616	0.005396
10	2	0.00888	0.119724	0.25612	0.015441	0.011916	0.008264
10	3	0.007488	0.101932	0.140792	0.007074	0.005198	0.003127
11	1	0.002268	0.22527	0.103908	0.012701	0.001645	0.010854

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1			แบบจำลองที่ 1		
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
11	2	0.048075	0.350648	0.463159	0.217937	0.050606	0.271959
11	3	0.003312	0.095118	0.117611	0.010171	0.008124	0.005249
12	1	0.001572	0.225559	0.078363	0.010464	0.00173	0.003858
12	2	0.015011	0.384579	0.266238	0.213727	0.016842	0.291874
12	3	0.003538	0.098116	0.106501	0.131796	0.002486	0.187695
13	1	0.002338	0.222123	0.091381	0.020595	0.001688	0.013798
13	2	0.012181	0.135897	0.146606	0.094553	0.012988	0.051468
13	3	0.001487	0.109535	0.093543	0.034153	0.002561	0.014738
14	1	0.002326	0.225988	0.067582	0.004116	0.000678	0.008557
14	2	0.018002	0.154042	0.114586	0.056978	0.018925	0.022205
14	3	0.001138	0.116384	0.085553	0.026853	0.001147	0.009438
15	1	0.002267	0.229067	0.082812	0.006958	0.001601	0.008832
15	2	0.025739	0.443468	0.298947	0.147417	0.030821	0.249204

ลำดับเสียงสระ	ลำดับของรูปปาก	ค่า SSE					
		แบบจำลองที่ 1			แบบจำลองที่ 1		
		ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2	ชุดข้อมูลที่ 1	ชุดข้อมูลที่ 2
15	3	0.002961	0.113496	0.092557	0.049665	0.006053	0.012006
16	1	0.002295	0.228944	0.105566	0.003503	0.00435	0.0069
16	2	0.02225	0.46705	0.307112	0.143628	0.023951	0.266456
16	3	0.003919	0.121855	0.102793	0.060687	0.007594	0.012231

no. vowel	vowel	% correlate same direction			
		1		2	
		from initial to middle	from middle to last	from initial to middle	from middle to last
1	อะ	72.727273	72.727273	72.727273	81.818182
2	อา	81.818182	72.727273	72.727273	54.545455
3	อิ	63.636364	54.545455	81.818182	81.818182
4	อี	63.636364	72.727273	63.636364	81.818182
5	อึ	72.727273	81.818182	81.818182	90.909091
6	อือ	45.454545	81.818182	81.818182	63.636364
7	อุ	63.636364	45.454545	63.636364	72.727273
8	อู	63.636364	45.454545	45.454545	63.636364
9	เอะ	72.727273	81.818182	90.909091	54.545455
10	เอ	72.727273	72.727273	63.636364	54.545455
11	แอะ	72.727273	72.727273	72.727273	72.727273
12	แอ	45.454545	81.818182	54.545455	63.636364
13	เอาะ	90.909091	90.909091	81.818182	90.909091
14	ออ	81.818182	81.818182	81.818182	72.727273
15	ไอ	63.636364	63.636364	63.636364	72.727273
16	ใอ	63.636364	63.636364	63.636364	63.636364
รวม		68.18181838	71.02272744	71.0227275	71.02272756
					70.3125

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายพิชัย เอี่ยมธนาอนันต์ เกิดวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2523 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม จากคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีพ.ศ. 2544 และเข้ารับการศึกษาต่อในระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิทยาการคณนา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545